

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням вченої ради
Херсонського державного університету
від _____ протокол № _____

КОНЦЕПЦІЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В ХЕРСОНЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Стратегічна мета концепції. Запропонована концепція спрямована на підвищення якості надання освітніх та інших видів послуг у Херсонському державному університеті, увідповіднення їх із вимогами сучасності, ефективне управління бізнес-процесами задля забезпечення конкурентоспроможного майбутнього закладу. Одним з найбільш ефективних шляхів розв'язання цього завдання є впровадження системи менеджменту якості на основі стандартів серії ISO 9001 (International Organization for Standardization).

Застосування підходів ISO 9001 у системі управління бізнес-процесами університету сприятиме розв'язанню внутрішніх і зовнішніх проблем, зокрема:

- поліпшити загальну дієвість університету й забезпечити міцну основу для ініціатив щодо сталого розвитку закладу;
- покращити якість послуг, тим самим підвищити задоволеність замовників послуг;
- стати конкурентоспроможним на внутрішньому та зовнішніх ринках;
- реалізовувати продукцію за світовими цінами;
- налагодити співпрацю з закордонними партнерами (зокрема, щодо отримання інвестицій);
- отримати переваги перед конкурентами;
- забезпечити прозорість та легкість управління діяльністю університету;
- запровадити механізм постійного покращення системи управління та підвищити ефективність роботи університету на всіх рівнях.

Основні поняття концепції.

Автоматизація бізнес-процесів – покрокове автоматичне оброблення даних.

Бізнес-інформація – вид інформації, пов'язаний із управлінськими впливами, що містить опис внутрішньої структури й бізнес-логіки університету, а також його зовнішнього середовища.

Бізнес-процес – діяльність університету за окремим напрямом, спрямована на отримання додаткових конкурентних переваг і відповідно – на підвищення його конкурентоспроможності.

Бізнес-планування – процес прогнозування й управління бізнес-процесами для досягнення цілей стратегічного розвитку університету.

Процесне управління – динамічний процес делегування повноважень на рівні горизонтальних зв'язків у вертикальній структурі управління, спрямований на концентрацію ресурсів у точках зростання.

Ресурси бізнес-процесу – характеристики процесу, які виникають під час створення його.

Опис проблеми. Загальна система управління в Херсонському державному університеті побудована за функційно-ієрархічним принципом, що передбачає наявність кількох рівнів управління: ректор – перший проректор – проректори – декани – завідувачі кафедр – викладачі (рис. 1). Структурні підрозділи ієрархічної системи (відділи і служби, факультети, деканати, кафедри тощо) згруповані за функціональною ознакою, тобто за видами діяльності. Усередині кожної такої структури, з одного боку, діє функційна ієрархія від керівника верхнього рівня до виконавця, з іншого – рухаються потоки інформації «знизу-вгору» й навпаки.

За такого підходу до управління основним документом є посадова інструкція, що визначає місце кожного працівника в ієрархічній організаційній структурі, його підпорядкування, кваліфікаційні вимоги, завдання й обов'язки, права й відповідальність.

Процесне управління університетом. Упровадження процесного управління передбачає:

– по-перше, наявність регламенту бізнес-процесу, що описує сам процес, управлінські чинники впливу на нього, механізми та ресурси для реалізації процесу, а також результати його;

– по-друге, ідентифікування власників бізнес-процесів – осіб, відповідальних за реалізацію конкретного бізнес-процесу;

– по-третє, виокремлення базових категорій для забезпечення оптимальної деталізації опису бізнес-процесів діяльності університету;

– по-четверте, класифікування бізнес-процесів.

Процесне управління зміщує акценти від управління окремими структурними елементами на управління наскрізними бізнес-процесами, що зв'язують разом діяльність окремих структурних елементів, пронизують організаційно-штатну структуру по горизонталі.

Структура бізнес-процесів в університеті охоплює дві групи бізнес-процесів:

1) **основні:**

- управління (координація) наданням освітніх послуг (освітня діяльність);
- управління (координація) науковою й інноваційною діяльністю;
- управління (координація) міжнародною діяльністю;
- управління (координація) виховною й соціогуманітарною діяльністю;

2) **допоміжні:**

- управління (координація) персоналом;
- управління (координація) економічним і фінансовим розвитком університету;
- управління (координація) інформаційно-комунікаційною інфраструктурою;
- управління (координація) господарчою діяльністю й матеріально технічним забезпеченням.

Такий підхід до архітектури бізнес-процесів (рис. 2) дасть змогу за умови ефективного управління ними постійно підвищувати ефективність роботи університету на всіх рівнях.

Основні й допоміжні бізнес-процеси у своїй структурі мають субпроцеси, що ієрархічно підпорядковані й внутрішньо взаємопов'язані.

Етапи впровадження управління бізнес-процесами в університеті:

1 етап. Виділення основних напрямків діяльності, що забезпечать конкурентоспроможність університету з-поміж закладів вищої освіти регіону й країни загалом.

2 етап. Побудова моделі бізнес-процесів університету за класифікаційними рівнями.

3 етап. Аналіз моделі бізнес-процесів університету. Визначення проблемних аспектів.

4 етап. Вибір і тестування професійних інтегрованих інструментальних засобів і систем з опису й аналізу бізнес-процесів.

5 етап. Системне застосування автоматизованого процесу управління бізнес-процесами університету.

Перший проректор

Сергій ОМЕЛЬЧУК

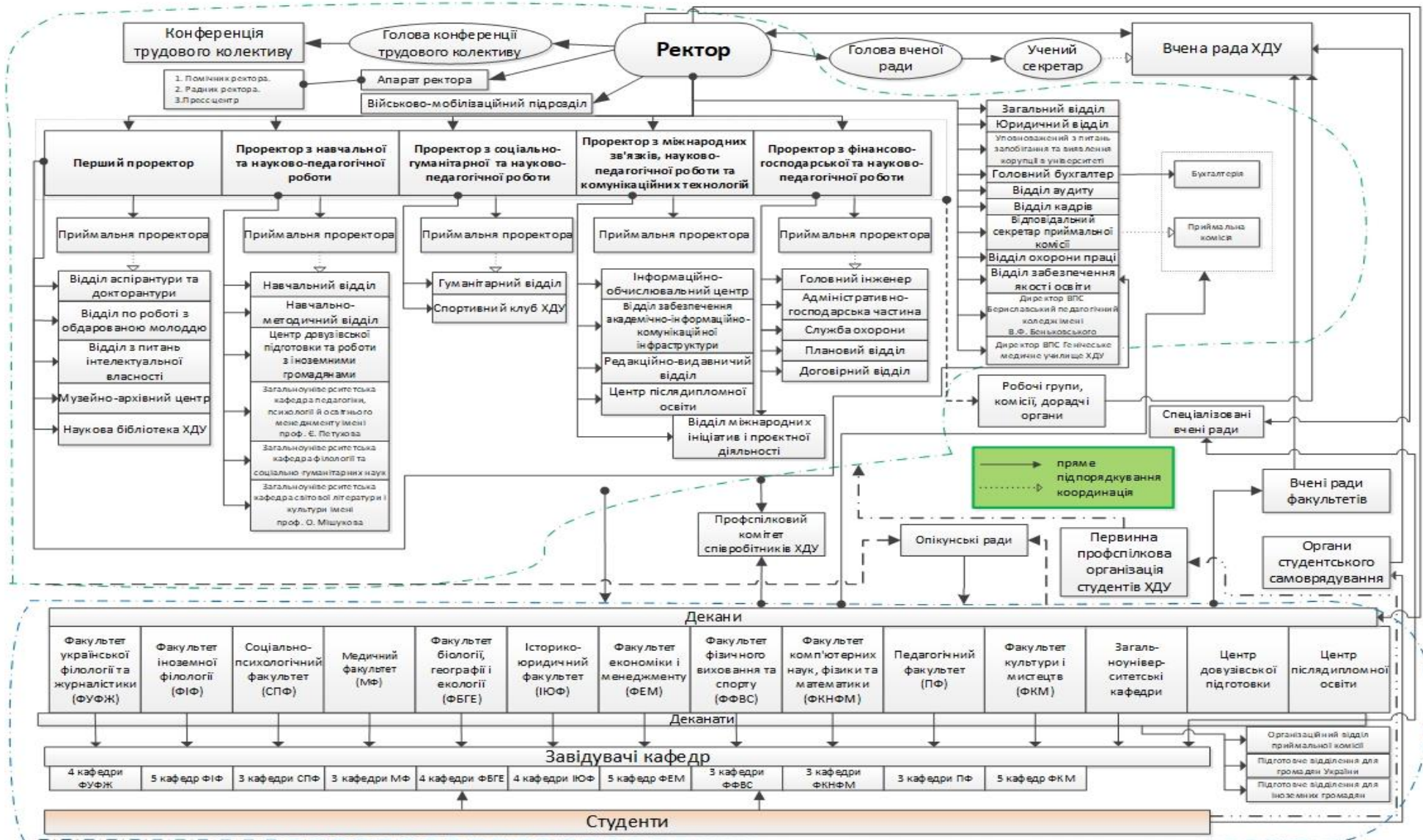

Рис. 1. Загальна система управління в Херсонському державному університеті за функційно-ієрархічним принципом

Рис. 2. Структура основних бізнес-процесів Херсонського державного університету